

BIBΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

ΚΟΥΚΟΥΡΙΝΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ¹

«Ποιος τρέχει στην Εθνική Πινακοθήκη;»

Νίκη Κάντζου

Εικονογράφηση: Ναταλία Καπατσούλια

Εκδόσεις: Διάπλαση, 2025

Το βιβλίο της Νίκης Κάντζου με τίτλο *Ποιος τρέχει στην Εθνική Πινακοθήκη*; περιέχει μία ιστορία, η οποία απευθύνεται σε παιδιά από πέντε ετών και άνω. Αφορά την προετοιμασία δύο παιδιών, της Δάφνης και του Άρη, για την πρώτη τους επίσκεψη στην Εθνική Πινακοθήκη, η οποία έχει ανακαινισθεί πρόσφατα. Κι ενώ η Δάφνη είναι κάπως καλύτερα ενημερωμένη σχετικά με τον χώρο της Πινακοθήκης, ο Άρης ετοιμάζει το σακίδιό του σαν να πηγαίνει σε εκδρομή. Εκτός από τα φαγητά και τα ροφήματα, δεν διστάζει να πάρει μαζί του ακόμη και τον σκύλο του, ο οποίος, μάλιστα, δείχνει μεγάλο ενδιαφέρον για την Τέχνη! Ο Σέρλοκ, όπως είναι το όνομα του σκύλου, θα δει από κοντά τους πίνακες σπουδαίων καλλιτεχνών, προκαλώντας, όμως, δυσaréσκεια στους φύλακες της Πινακοθήκης και σε μερικούς επισκέπτες. Η Δάφνη και ο Άρης μέσα από μία περιπετειώδη επίσκεψη στην Εθνική Πινακοθήκη θα μάθουν τους κανόνες που όλοι οφείλουν να τηρούν κατά την επίσκεψή τους σε έναν τέτοιο χώρο, θα έρθουν σε επαφή με πολλά έργα τέχνης και θα προσπαθήσουν να καταλάβουν γιατί η τέχνη είναι τόσο σημαντική για την συναισθηματική και αισθητική αγωγή του ανθρώπου.

Πρόκειται για μία ιδανική προσπάθεια για να φέρουμε τα παιδιά της προσχολικής και της πρώτης σχολικής ηλικίας σε επαφή με την τέχνη, αλλά και με τους χώρους που αυτή φιλοξενείται. Η ιστορία είναι γραμμένη σε απλή γλώσσα και σε λογική έκταση, έτσι που να μην κουράζει τους μικρούς αναγνώστες/ακροατές. Η αφήγηση των γεγονότων προχωρά γρήγορα και επικεντρώνεται στα κύρια στοιχεία που εξυπηρετούν την πλοκή της ιστορίας. Το στοιχείο της εξερεύνησης ενός άγνωστου χώρου, καθώς και η αγωνία για το τι θα ανακαλύψουν οι ήρωες στη συνέχεια, εξάπτει την φαντασία των παιδιών-αναγνωστών/ακροατών. Η επιλογή της συγγραφέα να παρουσιάσει την επίσκεψη στην Εθνική Πινακοθήκη ως μια περιπέτεια είναι έξυπνη και ευρηματική. Όμως, η ιστορία που εκτυλίσσεται σε αυτό το βιβλίο δεν έχει αποκλειστικά ως στόχο την αφήγηση μιας περιπέτειας δύο παιδιών. Απώτερος στόχος του βιβλίου είναι να γνωρίσουν τα παιδιά τους κανόνες που πρέπει να τηρηθούν κατά την επίσκεψή τους σε έναν χώρο τέχνης, κάτι που η συγγραφέας επιτυγχάνει μέσα από τους ζωντανούς και λιτούς διαλόγους των δύο πρωταγωνιστών. Με αυτόν τον τρόπο, το βιβλίο παύει να αποτελεί μία απλή ιστορία και αποκτά εκπαιδευτικό χαρακτήρα.

¹ Η Κουκουρίνου Κατερίνα είναι φιλόλογος και συγγραφέας παιδικής και εφηβικής λογοτεχνίας.

Ως γνωστόν, μία ιστορία γίνεται ακόμη καλύτερη όταν συνοδεύεται από εικόνες. Η εικονογράφος Ναταλία Καπατσούλη, έρχεται να συμπληρώσει την ιστορία της Νίκης Κάντζου με εικόνες που είναι γεμάτες από χρώματα και παραστατικότητα. Οι κανόνες που πρέπει κάποιος να τηρεί, όταν επισκέπτεται μία πινακοθήκη, αποτυπώνονται στις σελίδες του βιβλίου μέσω των εικόνων με ακρίβεια και σαφήνεια. Έτσι, ακόμη και αν ένα παιδί δεν μπορεί να διαβάσει, μπορεί να κατανοήσει τόσο τους κανόνες όσο και την ιστορία του πρώτου μέρους του βιβλίου χωρίς δυσκολία. Σε αυτό το βιβλίο, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι εικόνα και λέξεις είναι ταυτόσημα. Πέρα από την παραστατικότητα και την ζωντάνια των εικόνων που φιλοτέχνησε η Ναταλία Καπατσούλη, είναι άξιο να επισημανθεί κι ένα άλλο στοιχείο. Οι εικόνες του βιβλίου εκπέμπουν μία οικειότητα. Παραπέμπουν σε σκίτσα/εικόνες που συναντώνται στα βιβλία των πρώτων τάξεων του δημοτικού, αλλά και σε πίνακες διάσημων ζωγράφων. Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι οι εικόνες του βιβλίου αποκτούν μία πολλαπλή ερμηνεία. Εξυπηρετούν τη ροή της ιστορίας μέσα από την ταύτιση εικόνων και λέξεων, κάνουν σαφή αναφορά στην ηλικία του κοινού που απευθύνονται και παραπέμπουν με σαφήνεια στον στόχο του βιβλίου που είναι η γνωριμία των παιδιών με την ίδια την Τέχνη.

Το βιβλίο χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος εκτυλίσσεται η κύρια ιστορία. Στο δεύτερο μέρος υπάρχουν δραστηριότητες που ενεργοποιούν τη σκέψη, την παρατήρηση, την αντίληψη, τη γλωσσική ικανότητα, αλλά και ατομικές και ομαδικές δεξιότητες του αναγνώστη/ακροατή. Ερωτήσεις-απαντήσεις, παντομίμα, λαβύρινθος, ζωγραφική, παιχνίδι θησαυρού, είναι μερικές από αυτές τις δραστηριότητες που απομακρύνουν το παιδί από την παθητική ανάγνωση/ακρόαση και το μετατρέπουν σε ενεργό μέλος της ιστορίας. Μα πάνω απ' όλα, οι προαναφερθείσες δραστηριότητες αποσκοπούν στην αποτελεσματικότερη μέθοδο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία δεν είναι άλλη από το παιχνίδι. Το παιχνίδι ως μέθοδος ψυχαγωγίας και διαπαιδαγώγησης διατρέχει όλο το κείμενο και τις εικόνες του βιβλίου και συμπαρασύρει τους δύο ήρωες, αλλά και τους αναγνώστες/ακροατές σε μία περιπετειώδη ιστορία, μέσα από την οποία κατακτιέται η γνώση, η συναισθηματική ανάταση και η αισθητική καλλιέργεια. Στο βιβλίο *Ποιος τρέχει στην Εθνική Πινακοθήκη*; ο εκπαιδευτικός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων ακολουθεί τις μεθόδους όλων των αντίστοιχων εκπαιδευτικών βιβλίων που αφορούν στην διαμόρφωση ευπρεπούς συμπεριφοράς.

Εν τέλει, το βιβλίο με τίτλο *Ποιος τρέχει στην Εθνική Πινακοθήκη*; ακολουθεί την μοντέρνα και σύγχρονη μέθοδο των εκπαιδευτικών βιβλίων για την αγωγή των παιδιών σε ποικίλα θέματα. Συγκεκριμένα, η εκπαίδευση των νεαρών ατόμων πάνω στην αξία της Τέχνης με τη μορφή της εν λόγω ιστορίας, η οποία πλαισιώνεται από έγχρωμες εικόνες και ένα πλήθος δραστηριοτήτων, αποτελεί ένα ισχυρό συμπλήρωμα στην περιορισμένη και μειονεκτούσα καλλιτεχνική αγωγή του σχολείου.